

УДК 004.8:338.24

Дмитро ІРНАЗАРОВ

здобувач PhD кафедри смарт-економіки

Київський національний університет технологій та дизайну

Київ, Україна

СМАРТЕКОНОМІКА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Глобальні трансформаційні процеси, характерні для сучасного світу, включають такі елементи як цифровізація економіки, зміни клімату, демографічні зсуви та геополітичні виклики, що сприяють значним трансформаціям у соціально-економічних процесах та зумовлюють необхідність модернізації існуючих економічних бізнес-моделей. У цьому контексті концепти смартекономіки та штучного інтелекту набувають виняткової актуальності. Смартекономіка, що передбачає економічне зростання на основі інновацій, сталого розвитку та інтеграції цифрових технологій, є невід'ємною частиною адаптаційних стратегій для багатьох країн. Штучний інтелект, зі своєю здатністю до автоматизації, обробки великих обсягів даних та підтримки інтелектуальних систем прийняття рішень, стає важливим інструментом для подолання складних викликів [1; 2; 5].

Смартекономіка та штучний інтелект мають значний вплив на розвиток як окремих країн, так і глобальної економіки загалом, надаючи нові можливості для оптимізації виробничих процесів, підвищення ефективності використання ресурсів та забезпечення сталого розвитку. Так, технології штучного інтелекту дозволяють здійснювати автоматизацію виробничих і логістичних ланцюгів, що знижує витрати і підвищує продуктивність праці. Смартекономіка, в свою чергу, визначає нові підходи до розвитку інфраструктури, зокрема у сферах енергетики, транспорту та житлово-комунального господарства, де технології, орієнтовані на максимальну ефективність і мінімізацію впливу на навколишнє середовище, є надзвичайно важливими. Впровадження концепцій смартекономіки дозволяє країнам перейти від традиційних моделей економічного зростання до більш інноваційних, заснованих на знаннях і технологіях. Смартекономіка та штучний інтелект мають фундаментальне значення у вирішенні низки глобальних проблем. Перш за все, ці технології сприяють розвитку нових форм конкурентоспроможності, що є особливо важливим у контексті глобалізації та високої швидкості змін на міжнародних ринках [3; 4; 5]. Країни, що інвестують у цифрові технології, отримують можливість значно покращити свою економічну позицію, модернізуючи інфраструктуру, знижуючи витрати та підвищуючи інноваційний потенціал.

Необхідність переходу до смартекономіки та активного використання штучного інтелекту є очевидною у світлі швидких технологічних змін та глобальних викликів. Для держав і економічних суб'єктів, що прагнуть до збереження своєї конкурентоспроможності в глобальному масштабі, інвестування в ці технології стає вкрай необхідним. Урядові структури повинні адаптувати свої стратегії до нових реалій, запроваджуючи цифрові інструменти для управління ресурсами, зменшення соціальних нерівностей та покращення якості життя. Для підприємств це означає необхідність модернізації виробничих потужностей та впровадження інноваційних підходів до управління та стратегії розвитку.

Інтеграція смартекономіки та штучного інтелекту в глобальні трансформаційні процеси є складним та багатогранним явищем, що впливає на різні аспекти соціально-економічного розвитку, технологічних інновацій і глобальних економічних моделей, що

передбачає впровадження новітніх технологій, які активно змінюють методи управління, виробництва, розподілу ресурсів і споживання. Смартекономіка, яка фокусується на використанні цифрових технологій для досягнення економічної ефективності, тісно переплітається з розвитком штучного інтелекту, що є двигуном цих змін. У глобальному контексті цифрові технології підтримують більш стійке й ефективне використання ресурсів. Зокрема, в енергетичному секторі штучний інтелект допомагає оптимізувати виробництво і споживання енергії, знижуючи екологічний вплив і підвищуючи ефективність. У сфері транспорту і логістики штучний інтелект дає змогу автоматизувати маршрути, покращити обслуговування та знижувати витрати. Крім того, інтеграція цих технологій змінює економічні стратегії на глобальному рівні [1; 4]. Відбувається трансформація фінансових ринків, де алгоритми штучного інтелекту використовуються для прогнозування фінансових трендів, управління інвестиціями та ризиками, що створює нові можливості для оптимізації економічних процесів, а також вимагає змін у підходах до регулювання та етики в фінансових і технологічних сферах.

В результаті інтеграції смартекономіки і штучного інтелекту глобальні трансформаційні процеси набувають динамічності, що в свою чергу веде до змін у соціальній структурі, виробничих і споживчих звичках, а також до формування нових економічних моделей і стратегій на всіх рівнях – від держав до окремих компаній. Технології штучного інтелекту й смартекономіка дозволяють максимально адаптуватися до швидко змінюваного середовища, забезпечуючи стійкий розвиток і підвищення якості життя на глобальному рівні.

Отже, смартекономіка та штучний інтелект є не тільки інструментами для економічного зростання, але й необхідними складовими для адаптації суспільств до нових глобальних реалій, що визначаються швидкими технологічними змінами та новими економічними і соціальними вимогами.

Література

1. Financial management of entrepreneurial universities in the conditions of digitalization, smart economy and the development of educational tourism / O. Galych, M. Barna, O. Fedirets, H. Fedirko, T. Bielialov, P. Puzyrova // Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. – 2024. – Volume 3 (56). – P. 474-489.
2. Innovative management of labour potential in the digitalization system of financial and economic security of the smart economy / L. Pronko, P. Puzyrova, V. Sobchyshyn, L. Varava, D. Zakharov, O. Vynogradova // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2025. – Т. 1 (60). – P. 554-569.
3. Ignazarov D. Theoretical concept of artificial intelligence, its impact on the modernisation of business processes and strategic development of enterprises = Теоретичний концепт штучного інтелекту, його вплив на модернізацію бізнес-процесів та стратегічний розвиток підприємств [Текст] / D. Ignazarov, P. Puzyrova // Менеджмент. – 2024. – Вип. 1 (39). – С. 78-89. 10.30857/2415-3206.2024.1.7
4. Puzyrova P. International integration as a factor of smart economy development in the post-war period in Ukraine / P. Puzyrova, D. Porokhnia, A. Svyrydov // Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів, м. Київ, 30 березня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 130-131.
5. Синиця С. В. Стимулювання інноваційного розвитку бізнес-процесів в умовах смарт-економіки / С. В. Синиця, О. В. Ніконенко, П. В. Пузирьова // Сучасні проблеми менеджменту : матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 жовтня 2024 року. – Київ : НАУ, 2024. – С. 351-353.